

Farský infolist

Gréckokatolíckej farnosti

Zbudza - Oreské

- **dobrovoľný príspevok** -

3. 2. - 16. 2. 2025 /č. 4/

Predpôstne obdobie v byzantskej tradícii

(I. časť)

Vo východnej cirkvi sa zachovala starobylá tradícia osobitnej prípravy na Veľký pôst – Štyridsiatnicu, tzv. predpôstne obdobie. Svedčia o ňom homílie cirkevných otcov, napr. sv. Bazila Veľkého, sv. Jána Zlatoústeho či Cyrila Alexandrijského. Cieľom tejto prípravy je obnoviť náš vzťah k Bohu a takto mať čo najväčší duchovný ošoh z pôstu. Príkladmi zo Svätého písma, ktoré nám Cirkev po tieto dni predkladá, sa má kresťan povzbudiť k pravej modlitbe, pokániu a hlbokej ľútosti nad hriechmi. Taktiež nadobudnúť správny postoj k Bohu, v ktorom má vidieť milosrdného Otca, ale aj spravodlivého sudcu. Všetko to vedie človeka k tomu, aby zanechal pýchu a nadutosť farizeja, pokorne sa modlil ako mýtnik, kajal sa ako márnokratný syn, mal bázeň pred Božím súdom a oplakával svoje priestupky ako praotec Adam. Aby prijal námahy pôstu na púšti.

Predpôstne obdobie tvoria štyri týždne a sú zvýraznené štyrmi nedeľami, ktoré dostali svoj názov podľa perikop z evanjelia, ktoré sa čítajú v tieto nedele. Prvou z nich je nedeľa mýtnika a farizeja, druhou je nedeľa márnokratného syna, treťou je mäso pôstna a štvrtou je syropôstna nedeľa.

Nedeľa mýtnika a farizeja

Nedeľa mýtnika a farizeja dostala svoje pomenovanie podľa state Evanjelia, ktoré sa číta na svätej liturgii a je centrálnou myšlienkou tejto nedele – *Podobenstvo o mýtnikovi a farizejovi* (Lk 18, 10 - 14). Na tomto Ježišovom podobenstve Cirkev poukazuje na dva typy ľudí, na dva postoje, ktoré je možné pred Bohom zaujať. Buď človek prijme mýtnikovu pokoru, a bijúc sa do prs bude volať: „Bože, buď milostivý mne hriešnemu!“ alebo uprednostní správanie farizeja.

K mýtnikovej pokore pobádajú veriaceho človeka aj liturgické texty tejto nedele. Napríklad v kondáku na svätej liturgii sa spieva: „*Chráňme sa pyšných rečí farizeja. Od mýtnika sa naučme pokore. Pokorným hlasom kajúcne volajme: Spasiteľ sveta, očisť svojich služobníkov.*“

Príprava na veľkopôstne obdobie teda začína modlitbou o pokoru, ktorá je začiatkom ozajstného pokánia. Ak sa človek bude modliť podľa príkladu mýtnika, so skľúčeným srdcom a pokorným duchom, stane sa dôstojným veľkej milosti od Toho, ktorý vidí do všetkých srdc. Pán otvorí aj jemu dvere pokánia, vovedie ho do svätých a spasiteľných dní svätej Štyridsiatnice, pomôže mu svojou blahodárnosťou činiť pravé pokánie, a získa plné odpustenie a zmilovanie.

Nedeľa márnotravného syna

Ústrednou myšlienkou tejto nedele je podobenstvo o márnotravnom synovi (Lk 15,11-32). Toto podobenstvo sa pokladá za jednu z najkrajších statí Svätého Písma. Odzrkadľuje sa tu najväčšie Božie milosrdenstvo a hlboká kajúcnosť človeka.

Cirkev pripomína veriacemu človeku, čo opustil a stratil. A počujúc jej hlas si má spomenúť na to, čo sa spieva v kondáku tohto dňa: *„Nerozumne som sa vzdialil od tvojej otcovskej slávy a premrhal bohatstvo, ktoré si mi daroval. Avšak hlasom márnotravného syna k tebe volám: - Zhrešil som pred tebou, štedrý otče, prijmi ma späť kajúceho sa, prijmi ma ako jedného zo svojich sluhov“.*

Liturgickou zvláštnosťou tejto nedele, ale aj dvoch nasledujúcich nediel, je to, že na utierni sa po slávnostných a radostných žalmoch polyjeleja, spieva smutný a nostalgický 137 žalm: *„Na brehu Babylonských riek tam sme sedávali a plakali, keď sme si spomínali na Sion. A tí, čo nás trápili, žiadali veselosť. Zaspievajte nám nejaké piesne sionské! Akože môžeme spievať radostnú pieseň Pánovu v cudzej krajine? Jeruzalem, keby som zabudol na teba, nech mi odumrie moja pravica. Nech sa mi jazyk prilepí o d'asná, ak sa nebudem rozpomínať na teba, ak nevyvýšim Jeruzalem za vrchol svojej radosti...“*

Je to žalm vyhnanstva. Spievali ho Židia počas Babylonského zajatia, spomínajúc na svoje sväté mesto Jeruzalem. Tento žalm sa stal navždy piesňou človeka, ktorý si uvedomuje svoje oddelenie od Boha a uvedomujúc si túto skutočnosť, stáva sa opäť človekom, ktorý sa nedokáže nikdy plne uspokojiť ničím v tomto padlom svete, pretože svojou prirodzenosťou a poslaním je pútnikom. Tento žalm odhaľuje samotný veľký pôst ako putovanie a pokánie, ako návrat k Bohu.

Oznamy :

- *nedeľu 16. 2. pri sv. liturgii v Oreskom bude účastný o. Jozef Paraska, redemptorista z Michaloviec. Príde povzbudiť členov Spolku sv. ruženca.*
- *v sakristii si môžete **obnoviť hramoty**, ktoré sa budú čítať podľa rodín za našich zosnulých príbuzných počas zádušných sobôt*
- *10. 2 - 16. 2. 2025 - Národný týždeň manželstva*

Kristus medzi nami !

LITURGICKÝ PROGRAM

	Zbudza	Oreské
Po 3. 2.	<i>sv. Simeon Bohoprijemca a prorokyňa Anna</i>	
	17:30 ZBP Noel (r. Pencáková)	16:30 + Ján, Anna, Milan, Mária (r. Havrilčáková)
Ut 4. 2.	<i>o. Izidor Peluzijský, prepodobný</i>	
St 5. 2.	<i>sv. Agáta, mučenica</i>	
		16:45 - spoved' 17:30 + Ondrej, Vladimír (r. Hirjakova) / <i>panychída</i> /
Št 6. 2.	<i>o. Bukol, prepodobný biskup</i>	
	15:45 - spoved' chorých 16:30 - spoved' 17:30 Za uzdravenie - Lenka	
Pi 7. 2.	<i>o. Partenios, prepodobný biskup</i>	
	17:30 Na úmysel	
So 8. 2.	<i>sv. Teodor Stratilát, veľkomučeník</i>	
Ne 9. 2.	<i>Nedeľa o mýtnikovi a farizejovi - 5. hlas</i> <i>Zakončenie sviatku Stretnutia</i> <i>/Zbierka - réžia chrámu/</i>	
	10:00 Za farské spoločenstvo	8:30 ZBP Ján, Helena, Štefan (r. Kostovčíkova)

LITURGICKÝ PROGRAM

	Zbudza	Oreské
Po 10. 2.	<i>sv. Charalampés, mučeník</i>	
	17:30 ZBP Anna (r. Mandžákova)	16:30 ZBP Mária, Gabriela
Ut 11. 2.	<i>sv. Blažej, hieromučeník</i>	
St 12. 2.	<i>sv. Meletios, biskup</i>	
		17:30 + Michal, Magdaléna, Marek
Št 13. 2.	<i>o. Martinián, prepodobný</i>	
	17:30 + Anna, Pavol, Anna a rodičia (r. Puľakova)	
Pi 14. 2.	Odchod do večnosti sv. Konštantína - Cyrila (voľnica)	
	17:30 Na úmysel	
So 15. 2.	<i>sv. Onezim, apoštol</i>	
		10:00 - krst
Ne 16. 2.	<i>Nedeľa o márnotratom synovi - 6. hlas (Zbierka - KBS)</i>	
	8:30 ZBP Eva (r. Mandžákova)	10:00 Za farské spoločenstvo